

15 LET KROVNE ORGANIZACIJE

Bazovica, ti predragi si naš dom,
roke slovenske pridne so te dale,
spomin na tebe vedno nosil bom,
ponos kvarnerske lepe si obale.

Slavko Arbitar; «Bazovica»

3.a Područje djelovanja	3.b Član statuta
REPUBLIKA HRVATSKA	čl. 01 čl. 04

4.a Odluka organa upravljanja o tome da je savez ili drugi oblik udruživanja konstituiran — naziv organa koji je odluku donio	4.b Datum odluke
OSNIVAČKI ODBOR — PREDsjedništva — Slovenski dom-kulturno prosvetno društvo "BAZOVICA" — Bajeka-Slomškovo prosvetno društvo "Slovenski dom" Zagreb kulturno umjetničko društvo Slovenski dom "TRIGLAV" Karlovac	31.01.1992

— Prilog: Odluke društvenih organizacija o udruživanju u savez odnosno drugi oblik udruživanja

- Izvod zapisnika osnivačkog odbora
- Zapisnik sa sjednice o prihvatanju STATUTA SAVEZA — predstojniča ispred SAVEZA i njegovog zamjenika

5. Datum donošenja statuta
05.03. 1992

— Prilog: statut

6.a Osnovni sadržaj poslova i djelatnosti	
<p>— Očuvanje nacionalnog i kult. identiteta Slovenaca u RH kulturnim, znanstvenim, stručnim, simpozijima, tribinama, održavanjem izložbi, kazal. i muz. priredaba, osnivanje knjižnica, izdav. djelatnost.</p> <p>— Suradnja s državnim i društvenim organima i organizacijama u cilju promicanja skladnog međunacionalnog suživota</p> <p>— Djeluje u pravcu osiguranja sredstava za sebe i svoje članice i koristi ih u skladu sa ovim Statutom i Zakonom</p>	čl. 28

Čestitke prvemu predsjedniku Vinku Žibertu

Naj dođamo ob tej priloznosti še posebne in iskrene čestitke prvemu predsedniku Zveze Vinku Žibertu, leta 1992 tudi vodilnemu predstavniku KPD Bazovica, kjer je bil tudi sedež. Prav njemu gre velika zahvala, da se je krovna organizacija tedaj postavila na noge. V drugih dveh društvih, včlanjenih v zvezo, namreč pravih sogovornikov ni bilo glede na to, da je zagrebško društvo preživljalo težke trenutke in burne spremembe, karlovški Triglav pa se je od sodelovanja v zvezi kmalu ogradil.

KAŽIPOT

Mesečnik slovenske skupnosti
na Reki in v PGŽ

Ureja uredniški odbor:

Milan Grlica, Marjana Mirković, Darko Mohar,
Vitimir Vitaz
Podpinjol 43, 51000 Reka, Hrvaška
tel.: 324 321, 215 406, faks: 334- 977

Glavna urednica: Marjana Mirković
marjana.mirkovic@ri.t-com.hr
tel.: 091 593 6086

Priprava, prevodi in oprema besedil
Marjana Mirković v okviru projekta Si-T

Lektorica
Darka Tepina Podgoršek

Izdajatelji:
Slovenski dom KPD Bazovica,
bazovica@bazovica.hr
Svet slovenske narodne manjšine Reke
Svet slovenske narodne manjšine PGŽ
vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

ISSN 1845-5034

Oblikovanje:
Branko Lenić

Tisk: Tiskara «Sušak»

Prelom in tehnično urejanje:
Ri-TaCom, Reka

Mesečnik finančno podpirajo:
Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
Mesto Reka, Primorsko-goranska županija

Naklada: 700 izvodov

Karikatura:Bojan Grlica

SLOVENSKI DOM KPD «BAZOVICA» tajništvo, knjižnica in klubski prostori

torek in četrtek :
12.00 – 14. 00 in 18.00 – 20.00
tel.: + 385 51 324 321,215 406
fax: 334 977

MePZ – vaje ponedeljek:
18.00 – 21.00

Dramska skupina - sreda, po dogovoru
Folklorno-plesna skupina
torek in četrtek: 19.00 – 21.00

Mladinska skupina
druga in četrta sobota ob 16.00

Dop. pouk slovenskega jezika in kulture
ponedeljek, torek in sreda:
18.00 – 21.00

Planinska skupina - torek:
20.00 – 21.30

Svet slovenske narodne manjšine Reke
četrtek: 10.00 – 12.00

Svet slovenske narodne manjšine PGŽ
sreda: 10.00 – 12.00

vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

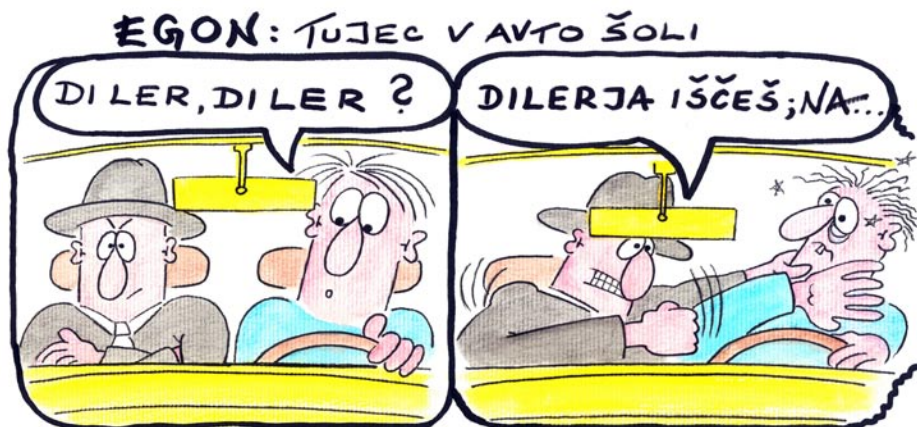
Hišnica: Marija Darapi, tel.: 337 000

Gostinska ponudba:
Buffet Saratea, tel.: 331 079

Kažipot november 2007, št. 32
letnik III

Kazalo:

- 3.... Obvestilo
- 5.... Dogodki september
- 10... Dogodki oktober
- 18... Napoved november
- 20... Novo na knjižnih policah
- 20... Nespregledano
- 21... Iz drugih društev in svetov
- 22... Odmevi
- 22... Aktualno

60 let KPD Bazovica

Člane in prijatelje društva vabimo na slovesnosti v počastitev 60. obletnice delovanja. Program na strani 19.

Nova slovenska društva na Hrvaškem

Le nekaj dni po slovesnosti ob 15. obletnici Zveze smo prejeli novico o novih društvih, ki pomeni najlepšo čestitko za krovno organizacijo.

SKD Oljka, Poreč

V Poreču je bilo 2. oktobra ustanovljeno že dvanajsto slovensko društvo na Hrvaškem in tretje v Istri. Rojaki, ki so ga utemeljili, so se zbrali v gostinskem lokalu ene od članic, poimenovali pa so se Oljka, po rastlini, znani po trdoživosti. Upajmo, da bo te lastnosti deležno tudi društvo.

Predsednica Oljke je Miriam Pran, glavna pobudnica, obenem tudi predstavnica slovenske narodne manjšine za Mesto Poreč, izvoljena na letošnjih manjšinskih volitvah. V prizadevanju po tesnejšem povezovanju rojakov v Istri je Miriam Pran, sicer samostojna podjetnica, že začela navezovati stike z drugimi slovenskimi društvi, zlasti Istro v Pulju in se vanj tudi včlanila; dobro sodelovanje z njegovim vodstvom ob informativni podpori Slovenske informativne točke Si-T pa je botrovalo tudi uspešni udeležbi na manjšinskih volitvah. Predsednica puljske Istre Klaudija Velimirovič je Oljki širokogrudno obljubila vso podporo tudi pri nadaljnjem organiziranju rojakov na tem delu Istre.

M. M.

SKD Gorski kotar, Čabar

Predsednik Bernard Godeša se je zavzel za reševanje aktualnih problemov rojakov ob meji; na seji tudi znani goranski novinar Željko Malnar in predstojnica mestnih oblasti Ivana Lakota). Foto: M. M

17. oktobra pa so se rojaki v Čabru sešli na ustanovitvenem občnem zboru SKD Gorski kotar. Potekal je v sejni dvorani mestne hiše, v prostoru, kjer je maja letos urednica Kažipota kot predsednica Sveta slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije organizirala njegovo predstavitev; to pa je bilo tudi prvo organizirano srečanje Slovencev s tega območja in priložnost za pobudo za društvo. Osrednji pobudnik Bernard Godeša je tako že spomladi odprl naslov na spletni strani in koordiniral stike, tako je bilo ime društva izbrano pred ustanovitvijo. Med cilji društva

je na prvem mestu ohranitev narodne in kulturne zavesti – za kar name-
ravajo poskrbeti predvsem z učenjem slovenskega jezika ter s seznanja-
njem s kulturno in zgodovinsko dediščino –, med drugim pa nameravajo
zagotoviti še časopis in informacije na spletni strani. Mladi Bernard Gode-
ša, znan v goranskih kulturnih krogih kot kitarist skupine Kontradekorum
in eden ključnih članov društva Kontra kiča, ki deluje na obeh straneh
meje, je bil izvoljen tudi za predsednika novega društva. Kot je napovedal,
bo društvo najprej namenilo pozornost reševanju aktualnih problemov, s
katerimi se srečujejo rojaki ob meji. Ustanovitvene seje v Čabru so se med
drugimi udeležili tudi vodja Sektorja za spremljanje položaja Slovencev
zunaj RS in za statusne zadeve na Uradu Vlade RS za Slovence v zamej-
stvu in po svetu Rudi Merljak, ki je trinajstemu slovenskemu društvu v RH
zaželel uspešno delo in obljubil pomoč urada, predsednik Zveze sloven-
skih društev na Hrvaškem Darko Šonc, ki je pojasnil prednosti včlanitve
v krovno organizacijo, predsednica in podpredsednica Sveta slovenske
narodne manjšine PGŽ, urednica Kažipota in Marijana Košuta, ki sta
mlademu vodstvu izrekli iskrene če-
stitke in tudi v prihodnje napovedali
vso informativno in drugo podporo.
Marijana Košuta je prenesla najbolj-
še želje tudi v imenu KPD Bazovica
in novemu društvu podarila knjigo
Fluminensia Slovenica avtorja dr.
Irvina Lukežiča. Bernard Godeša se
je v imenu SKD Gorski kotar gostom
zahvalil za odziv in prijazne besede,
za podporo in sodelovanje pa se je še
posebej zahvalil mestnim oblastem
in njihovi predstojnici Ivani Lakota.

Povabilu sta se odzvala tudi predsednik
krovne organizacije Darko Šonc in pred-
stavnik Urada Vlade RS za Slovence v za-
mejstvu in po svetu Rudi Merljak.

Foto: M. M.

M. M.

Predsednica Draga Klarić (v sredini) napo-
veduje živahno kulturno dejavnost.

Foto: M. M.

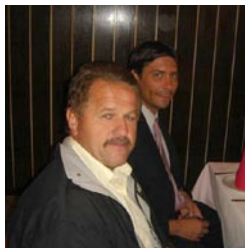
SKD Lipa, Buzet

Štirinajsto slovensko društvo je
bilo ustanovljeno 19. oktobra v
prostorih Narodnega doma v Bu-
zetu. Imenuje se Lipa, predsednica
pa je postala Draga Klarić, rojena
Mariborčanka. V krajšem, a močno
čustvenem govoru, je s citati veli-
kih slovenskih literarnih imen, kot
so Cankar, Gregorčič in Prešeren,
na najlepši način napovedala de-
javnost novega društva, uspešno
delo pa so ji ob tej priložnosti zaže-

leli tudi številni gostje: mladi buzetski župan Valter Flego, častni hrvaški konzul v Kopru dr. Božo Dimnik, vodja Sektorja za spremljanje položaja Slovencev zunaj RS in za statusne zadeve na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Rudi Merljak, prvi sekretar veleposlaništva RS v RH Primož Koštrica, predsednica SKD Istra iz Pulja Klaudija Velimirovič in Valter Miklavčič iz obmejnega naselja Rakitovec, ki je bil deležen tudi zahvale za pomoč pri organiziranju rojakov na tem območju. Navzoče je pozdravila tudi članica mestnega sveta Jadranka Vivoda, ki je s Prešernovimi verzi in besedami Zdravljice izrazila najboljše želje za rast tretje slovenske Lipe na Hrvaškem.

Dr. Božo Dimnik.
Foto: M. M

Valter Miklavčič in
Primož Koštrica.
Foto: M. M.

M. M.

DOGODKI SEPTEMBER

22. september Dnevi evropske kulturne dediščine Ljubljana

Z odprtjem razstave fotografij Plečnikovih arhitekture so se v Jakopičevem sprehajališču pred gradom Tivoli v Ljubljani v Sloveniji začeli 17. dnevi evropske kulturne dediščine, ki bodo posvečeni arhitektu Jožetu Plečniku ob 135. obletnici njegovega rojstva in 50. obletnici njegove smrti. Dnevi potekajo v 49 državah Evrope, nastali pa so kot skupna pobuda Sveta Evrope in EU. Letošnja tema, Reka – tokovi dediščine, ima poudarek na Donavi in dediščini, ki povezuje evropske narode. Več: www.sta.si M. M.

26. september OŠ Pečine, Reka

V okviru sodelovanja z OŠ Pečine je skupina učiteljev in tridesetih učencev OŠ Borisa Kidriča

iz Kidričevega, ki obiskuje izbirni predmet turizem, septembra vrnila dvodnevni obisk vrstnikom v Kvarnerju. Po bogatem in skrbno pripravljenem programu, ko so si v spremstvu učencev pouka slovenskega jezika in ravnateljice Irene Margan ogledali Reko, Opatijo in Bakar, so se domov vrnili z novimi nepozabnimi doživetji in v pričakovanju naslednjega srečanja maja prihodnje leto.

M. M.

26. september Rad imam Reko Akcija Manj smetja, več cvetja

Slovenski dom KPD Bazovica je za lepo urejen vrt prejel priznanje re

ške turistične skupnosti. Prevzel ga je vodja dramske skupine Alojz Usenik, tudi sam precej zaslužen za lepo podobo vrta, ki vselej očara vse obiskovalce.

M. M.

27. september Vileniške stopinje 2007 Slovenci na Hrvaškem, prednost ali breme, okrogla miza Slovenska matica, Ljubljana

Okroglo mizo z naslovom Perspektive slovenske narodne manjšine na Hrvaškem po vstopu RS v EU je v sodelovanju z ministrstvom RS za šolstvo in šport ter Društvom slovenskih pisateljev organizirala Slovenska matica. V uvodni besedi je predsednik komisije DZ RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Janez Kramberger med drugim opozoril na poseben položaj te edine zamejske skupnosti, ki je po

vstopu Slovenije v EU ostala zunaj njenih meja in ki prav zato potrebuje posebno pozornost. Omenil je dobro razvejano sodelovanje med državama in poudaril pomen čezmejnih regionalnih projektov.

Dr. Vera Kržišnik Bukič z Inštituta za narodnostna vprašanja (INV) je predstavila zgodovinski pregled navzočnosti Slovencev na Hrvaškem od srednjega veka dalje in poudarila pomen številnih posameznikov z najrazličnejših področij, ki so se po svojih dosežkih zapisali v hrvaško zgodovino - o njih pripravlja tudi knjigo -, in opozorila na zmanjšanje števila v desetletju po osamosvojitvi obeh držav. Splošne podatke o organiziranosti slovenske skupnosti danes je na kratko posredovala urednica Kažipota, ki je okroglo mizo tudi vodila. Državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan je omenil zakonsko skrb Slovenije za ta del zamejstva in ob tem napovedal, da je - v sodelovanju z INV - v sklepni fazi priprava strategije odnosov s Slovenci zunaj meja. Spodbudne so bile njegove besede o tem, da društva ne zadržujejo in da slovenska skupnost potrebuje manjšinsko infrastrukturo, ki bi pomagala pri izobrazovanju, gospodarskem razvoju in raziskovalni dejavnosti. O položaju slovenske skupnosti na Hrvaškem je spregovoril tudi predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev v RH Darko Šonc in ob tej priložnosti med drugim znova pohvalil dobro napisano manjšinsko zakonodajo v RH. Svoj pogled na hrvaško stran zamejstva je predstavila tudi dr. Karmen Medica z Univerze na Primorskem. Njena raziskovalna pozornost v tej zvezi velja pred-

vsem območju Istre, kjer je dosežena pohvalna raven društvenega organiziranja, kar velja predvsem za puljsko Istro. Mag. Katarina Pajnič, ki je začetek svoje profesionalne kariere na področju politične geografije usmerila v raziskovanje položaja in strukture Slovencev na Hrvaškem, je predstavila zanimive podatke demografske analize. Ravnateljica reške OŠ Pečine Irena Margan pa je na kratko spregovorila o uspešnem pouku slovenskega jezika, ki poteka kot prostovoljna dejavnost, odprta za vse osnovnošolce na Reki. Izrečene pobude in napovedane obljube so izražale soglasno prepričanje udeležencev, da slovenska skupnost na Hrvaškem za svojo ohranitev in razvoj nujno potrebuje podporo RS in vzpostavitvev raziskovalnih, izobraževalnih in kulturnih ustanov kot jih imajo rojaki drugod v zamejstvu. M. M.

Dvorana Slovenske matice je bila skoraj

polna. Foto: M. M.

Alenka Pavlovec, Zorko Pelikan in dr. Vera Kržišnik-Bukić: Slovenstvo na Hrvaškem brez raziskovanja nima obstoja!

Foto: M. M.

Vileniške stopinje 2007 Pogled v Istro in na Kvarner Društvo slovenskih pisateljev

Vileniške stopinje so po dopoldanski okrogli mizi v Slovenski matici vodile v Društvo slovenskih pisateljev, na kulturni program z naslovom Pogled v Istro in Kvarner.

Sodelovali so člani društev KPD Bazovica in SKD Istra z Reke in Pulja, vodila pa je tajnica slednjega, Jasmina Ilič Draković. Navzoče je pozdravil predsednik DSP Vlado Žabot, po krajšem uvodu zgodovinarja dr. Staneta Grande o Josipu Gorupu pa se je urednica Kažipotaja najprej zahvalila DSP za gostoljubnost in zagotovitev prostorov za dogodek, na kratko spregovorila o dejavnosti na Reki in v pogovoru z avtorjem predstavila knjigo *Fluminensia Slovenica* dr. Irvina Lukežiča. Kot smo že pisali, ta govori o reško-slovenskih vezeh v gospodarstvu in kulturi od srednjega veka do 20. stoletja in pomeni pionirsko študijo na tem področju.

Kvarnerski del pogovora je sklenila recitacija pesmi *Zdomec* Slavka Arbitra, ki jo je izjemno dožive-to podal vodja dramske skupine KPD Bazovica Alojz Usenik. Za svoj skrbno pripravljeni nastop je bil deležen dolgega aplavza. V drugem, istrskem delu, je sledila predstavitev knjige o treh znanih Slovincih z naslovom *Orel*, Štandeker in Rotar v Pulju. O njej je spregovoril avtor, slikar Martin Bizjak. Damijana Šubic Pezdirc je recitirala pesmi iz svoje zbirke *Kraški zvončki*, slovenski novinar Igor Longyka, tudi dober poznavalec glasbene zgodovine, pa je spregovoril o dejavnosti znane družine Šantel v Istri na začetku dvajsetega stoletja. Dotak-

nil se je predvsem dejavnosti vsestransko nadarjenega Saše, tudi profesorja na pazinski gimnaziji, ki je s svojim predanim pedagoškim delom močno zaznamoval svoj čas, in Avguste mlajše, glasbenice in slikarke.

V programu, ki ga je z glasbenim nastopom popestril zbor Zven, so opozorili tudi na spremljajočo razstavo slovenskih publikacij in glasil s Hrvaške, ki je bila na ogled v izložbi knjigarne Mohorjeve družbe v Ljubljani.

M. M.

Alojz Usenik. Foto: Jasmina Ilić Draković.

Razstava dela slovenskega tiska na Hrvaškem, izložba Mohorjeve družbe.

Foto: M. M.

29.–30. september Srečanje vseh slovenskih društev Zagreb

Letošnje srečanje se je začelo s sprehodom po prestolnici, predvsem Gornjem gradu, organizirani vodiči pa so goste popeljali tudi po

sledeh življenjskih poti nekaterih pomembnih zagrebških Slovencev. Srečanje je bila tudi priložnost za počastitev 15. obletnice delovanja krovne organizacije, Zveze slovenskih društev na Hrvaškem. V slavnostnem delu so spregovorili o dosežkih in sodelovanju z RS in RH, jubileju pa je bila namenjena tudi skupna razstava z naslovom Enotnost za skupnost, postavljena v dvorani Prešeren v zagrebškem Slovenskem domu.

M. M.

Kristian Stepčić Reisman Srečanje vseh slovenskih društev

Okrog 400 članov enajstih slovenskih društev se je v Zagrebu in Tuhlju zbralo na letošnjem srečanju in spremljajoči proslavi 15. obletnice ustanovitve Zveze slovenskih društev na Hrvaškem. Poleg pestrega kulturnega programa, izvedenega v Tuheljskih toplicah, je bilo srečanje tudi priložnost za nekaj poudarkov glede stanja slovenske manjšine. Na sprejemu za predsednike društev v zagrebški mestni hiši je predsednik zveze Darko Šonc govoril o prizadevanjih zveze za ohranitev dobrih odnosov z matičnim narodom, kar je bilo doslej zelo uspešno. Po njegovem mnenju je integracija kljub prizadevanju za ohranitev identitete pogosto pomenila asimilacijo, kar kažejo tudi statistični podatki. V preteklih petnajstih letih se je število Slovencev na Hrvaškem precej zmanjšalo. Izrazil je upanje, da se bodo problemi med državama naposled rešili. Na sprejemu, ki se ga je udeležil tudi prvi predsednik krovne organizacije Vinko Žibert, je vodja Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan dejal, da

slovenska društva na Hrvaškem doživljajo razcvet; k temu bo prispevala tudi ustanovitev delovne skupine slovenske manjšine za črpanje denarja iz evropskih skladov. Navzoče je nagovoril tudi Marijan Maras, vodja urada zagrebškega župana, in ob tem poudaril dobro sodelovanje z zagrebškim Svetom slovenske narodne manjšine. Člani društev smo si v Slovenskem domu v Zagrebu ogledali razstavo Enotnost za skupnost, na kateri je vsako posamezno društvo predstavljeno na besedilno-grafičnem panoju in razstavni mizi. V nadaljevanju srečanja v Tuhlju so veliko pozornosti pritegnili člani Pevskega zbora SKD Istra Pulj s svojo obdelavo prekmurskih pesmi in folklornim nastopom. Veselja in dobrega vzdušja ni manjkalo niti v poznejšem večeru.

Državni sekretar Zorko Pelikan, levo prvi predsednik zveze Vinko Žibert.

Foto: K. S. R.

Darko Mohar **Srečanje vseh slovenskih društev**

Letos je srečanje potekalo v organizaciji Slovenskega doma iz Zagreba. Z Reke so na pot krenili aktivni člani vseh skupin društva – okrog 70 nas je bilo. Po krajšem ogledu starega dela mesta, kjer je bil po-

udarek na zaslužnih Slovencih, ki so delovali v Zagrebu, smo si ogledali še prostore Slovenskega doma in razstavo o delu vseh slovenskih društev na Hrvaškem, postavljeno ob 15. obletnici delovanja Zveze slovenskih društev. V tem desetletju in pol so bila ustanovljena mnoga nova društva. Proti večeru smo se odpeljali v Tuheljske toplice; tam se je dogajal glavni program. Zbralo se je res veliko aktivnih članov z vse Hrvaške. V kratkem nagovoru nas je pozdravil Darko Šonc, predsednik zagrebškega društva in krovne organizacije. V programu je nastopil MePZ iz Pulja in nas navdušil. Druženje se je končalo v poznih nočnih urah. Srečanje je znova potrdilo, da so takšni dogodki koristni za pogovor o skupnih akcijah, a na skupnem druženju smo vsi pogrešali koga iz Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; njihova navzočnost bi še bolj vzpodbudila delovanje slovenske skupnosti na Hrvaškem.

Planinci pa ne bi bili planinci, če ne bi vsake priložnosti izrabili za odhod v hribe! Milanovi domišljiji in organizacijskim možnostim gre zahvala, da je bil za naslednji dan načrtovan vzpon na Medvednico in njen najvišji vrh, Sljeme. Člani zbora (Dragica in Marta sta odšli z planinci) in dramske skupine so se na vrh odpeljali z avtobusom, mladina in planinci pa peš. Krasno vreme je omogočilo ugodni dve uri in pol hoda, številna srečanja (med drugim tudi z znanim pevcem Miroslavom Škorom) in zelo lepo počutje na prekrasnem hribu. Popoldne smo si ogledali še star rudnik srebra, lepo organiziran muzej v naravi. Vsi člani Bazovice smo se

domov vrnili navdušeni in z mislijo, da so takšna druženja in izleti vseh skupin in vseh generacij društev izredno pomembna tudi za usklajeno delovanje našega društva.

Na Markovemu trgu.

Foto: D. M.

Pevci na druženju. Foto D.M.

Obvestilo

Drugi del poročila o seminarju za mlade podjetnike, napovedan v prejšnji številki, bo zaradi celovite priprave objavljen predvidoma v eni od prihodnjih števil.

DOGODKI OKTOBER

4.–5. oktober

Prof. dr. Zmagoslav Prelec
Konferenca slovenskih znanstvenikov
Ljubljana

V organizaciji Svetovnega slovenskega kongresa je v Ljubljani potekala že 5. konferenca slovenskih

znanstvenikov in gospodarstvenikov iz sveta in Slovenije. Glavni namen tega velikega srečanja je bilo predvsem medsebojno spoznavanje in povezovanje vseslovenske znanstvene in gospodarske stroke, pa tudi predstavitev znanstvenih dosežkov slovenskih znanstvenikov iz sveta. Pomen tega srečanja je prepoznala tudi Vlada RS, saj je častno pokroviteljstvo nad srečanjem prevzel predsednik vlade RS Janez Janša. Slovenija je po vstopu v EU spoznala, kako pomemben je ploden stik med znanostjo doma in v svetu, kar je lahko tudi učinkovito orodje pri ustvarjanju konkurenčnega gospodarstva, temelječega na znanju. Na srečanju je med drugim rečeno, da je v tujini okrog 600.000 Slovencev; med njimi jih ima 550 doktorat znanosti, kar je velik in pomemben znanstveni potencial, ki bi ga morala čim bolj izkoristiti. V interesu RS je, da čim več slovenskih strokovnjakov sodeluje z matično domovino, kar je bil tudi eden od razlogov, ki je leta 2006 botroval sprejemu krovnega Zakona o odnosih RS s Slovenci zunaj njenih meja, ki omogoča nadaljnjo krepitev odnosov na področju znanosti in gospodarstva.

Dvodnevna konferenca je potekala v štirih glavnih sklopih, s tematsko obravnavo raziskovalne politike, njenega uresničevanja, izkušenj slovenskih znanstvenikov v tujini, prenosom znanja ter problematiko reforme slovenskih univerz v duhu Bolonjske deklaracije. Glavna načela uresničevanja te deklaracije so primerljivost, mobilnost in kakovost univerz na enotnem evropskem trgu.

Na konferenco sem bil povabljen kot predstavnik s Hrvaške in kot

redni profesor na tehnični fakulteti na Reki. V okviru svojega raziskovanja na področju optimalne proizvodnje in uporabe energije sem predstavil del o novem načinu uporabe biomase za proizvodnjo električne energije in toplote.

Prof. dr. Zmagoslav Prelec je za znanstveni prispevek in inovacije s področja energetike in varstva okolja prejel več nagrad doma in na tujem. Foto: Osebni arhiv.

5. oktober Fotoimpresije 2007 Mestni muzej, Reka

Razstava 60 fotografij reškega fotografa Istoga Duška Žorža, znane kronista reških dogajanj, ima podnaslov Z vseh vetrov (Zbrda-zdola). Ciklus je nastajal spontano, med pohajkovanjem po mestu in potovanjem po Liki in Dalmaciji. Razstavo je odprl ravnatelj muzeja Ervin Dubrović, ki je spregovoril tudi o Žorževem ustvarjanju. Istog Žorž, tudi član društva in

mentor fotografske sekcije KPD Bazovica, se s fotografijo ukvarja že polnih 45 let. Sodeloval je na več kot dvestotih skupnih in samostojnih razstavah, velja pa tudi za izvrstnega mojstra umetniške fotografije.

M. M.

6. oktober Darko Mohar Izlet planinske skupine na Dobrč

Na Reki je bilo še suho, po Postojni pa se je ulilo. Kam pa silijo, norci! Tako daleč gredo, od izleta pa ne bo nič, samo mokri bodo. Okrog Tržiča pa ni več padalo tako močno in v Bistrici pri Tržiču sta nas pričakala Janka in Živko, okrog planincev pa je bilo naenkrat veliko pozitivne energije. Dan bo lep, pa naj še tako močno pada! Popeljala sta nas do izhodiščne točke na Bistriški planini in zaželela srečno hojo. Šlo je počasi, pod dežniki. Zlate jesenske barve so se kljub dežju razkazovale v vsej svoji čudovitosti. Čeprav je bila pot precej strma, ni bilo nobene pritoževanja. Sicer Frajle ni bilo zraven, drugače bi bilo gotovo malo godrnjanja. Ko se je gozd odprl, smo bili že na Lešanski planini, 1520 metrov visoko. Kratek oddih, zatem skozi smrekov in macesnov gozd in po travnikih do koč na hribčku za macesni. Že na prvi pogled je enkratna, okrašena z visečimi vrtovi cvetja, čista, urejena, z zavesami na oknih, kot da bi prišli v svoj dom. Veliko majhnih detajlov govori o pridnih rokah gostoljubnih oskrbnikov, Maje in Emerika. Sledilo je preoblačenje, malo počitka, odlične enolončnice z mesom ali klobaso, pa še jabolčni zavitek. Seveda smo malo tudi zaplesali. Balkon Gorenjske, kot rečejo

Dobrči, pa je bil še kar naprej zavit v meglene zavese. Od lepega razgleda ni bilo nič, je pa bilo vse drugo tako lepo ... Čas je hitro minil, morali smo nazaj. Še urica uživanja v jesenskih barvah in kava (mmm) pri Janki (kdo laže, da so Gorenjci „škrbni“, kot pravijo naši primorski čakavci). „Gremo, gremo,“ je začel vpiti vodja poti, „če še malo ostanemo, bomo ob kaminu pričakali prvi sneg!“ V trdi temi, tokrat po suhi cesti, smo prispeli domov.

Jasna Zazijal Marušić
Ne dež ne mraz nam nista kos, če v toplem grejemo si nos

Vremenska napoved je imela veliko zamudo. Deževati bi moralo ponoči in zjutraj, čez dan razjasnitve in burja, deževalo pa je vso pot. Od Postojne do Ljubljane še ceste nismo videli. V Trziču so nas pričakali: »Nori Rečani so prišli!« Lilo je kot iz škafa. Pri Janki in Živku smo se okrepčali in se z veliko dobre volje odpravili do Bistriške planine in po dežju po gozdni poti proti Dobrči. Steza je prav prijetna in razen dežja in mraza ni bilo nobenih težav. Še jaz sem kar dobro hodila vso pot, seveda pa sta Stanko in Mario ves čas skrbela zame. Koča pod Dobrčo je bila prijetno preseñeñenje: majhna kočica, ljubezniva oskrbnika, zakurjena velika kmečka peč. Enolončnica je bila odlična, na koncu pa domači jabolčni zavitek. Še zaplesali smo. Žal obljubljenega razgleda z »balkona Gorenjske« ni bilo. Oblaki so vztrajno čepeli na Karavankah. Dež je na kratko pomenjal, vendar na vrh Dobrče nismo šli, a zenili smo se, da se tja vrnemo. V popoldanskih urah je še rahlo rosilo, vračali smo se z drsalnim

korakom, saj je po kamenju, koreninah in bukovem listju krepko drselo. Na Bistriški planini smo se preoblekli in se odpravili proti Bistrici pri Trziču, kjer nas je čakala Janka s kavico in čajčkom. Ob zakurjenem kaminu smo še zapeli, se posladkali zokusnim pecivom in malo popili. In srce je bilo polno. Prijazna gostiteljica, moja prijateljica Janka Solinčeva, nas je vse navdušila in ni bila prav nič Gorenjka ... Ko smo zapuščali Trzič, se je odprl pogled na Dobrčo in nebo se je posulo z zvezdicami. Odločitev je potrjena: kmalu se vrnemo.

Pred Kočo na Dobrči. Foto: D. M.

9. oktober
Filodrammatica
Mladinski zbor Niederelberter Dorfspatzen

Mladinski zbor Niederelberter Dorfspatzen iz mesteca Niederelbert v bližini Frankfurta je v okviru kulturnega sodelovanja z mestnimi oblastmi od 7. do 11. oktobra preživel na Reki. Mestna uprava za šolstvo in razvoj je kot gostitelja med obiskom priporočila mladinski zbor Josip Kaplan, ki ga vodi Doris Kovačić in ki je svojo vlogo opravil več kot odlično. K temu je

pripomogel tudi skupni koncert, organiziran v polni dvorani Filodrammatice. Na programu so bile pesmi posvetne, duhovne in zabavne glasbe, s svojim nastopom pa je večer popestrila vokalna skupina Lira. Po besedah njene članice Marijane Košuta je bil večer z mladimi pevci enkratni in nepozaben, kar so prepoznali tudi številni obiskovalci in nastopajoče s ploskanjem večkrat vrnili na oder. Več : www.lira.hr

M. M.

9. oktober **Filodrammatica, Reka**

Vrsti fotografskih razstav v začetku jeseni se je oktobra pridružila tudi klubska razstava fotografij Fotokluba Color. Na ogled je bila v prostorih Filodrammatice, izbrane pa so bile tudi tri fotografije vodje planinske sekcije KPD Bazovica Darka Moharja; za eno od njih je prejel tretjo nagrado. M. M.

12. oktober **Slovenski dom KPD Bazovica** **Vsem Slovencem ...** **Razstava o Primožu Trubarju**

V mesecu, ki ga končuje praznični dan reformacije s spominom na Primoža Trubarja, ki je leta 1520 svoje šolanje začel na Reki, je svojo pot pri nas začela tudi razstava z naslovom Vsem Slovencem ...

Zanimiva, vsebinsko bogata in informativna razstava, ki govori o življenjski poti Primoža Trubarja in krajih, kjer je bival in deloval, je estetsko zelo lepo oblikovana, ponuja pa tudi domiselno zasnovan spremljajoči program. Do 30. novembra bo na ogled na Reki, pozneje pa še v Italiji, Avstriji in

Nemčiji, zahvaljujoč sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami in slovenskimi kulturnimi društvi.

Razstavo, ki obenem najlepše napoveduje počastitev 500. obletnice Trubarjevega rojstva prihodnje leto, je ob osrednji finančni podpori slovenskega ministrstva za kulturo organiziral podjetni Zavod za kulturo in turizem Parnas iz Velikih Lašč, ki s sodelavci Trubarjeve domačije na Raščici izvaja večino svojih izobraževalnih programov.

V pripravah na Reki je sodeloval tudi Slovenski dom KPD Bazovica, ki svojo dejavnost predstavlja na posebnem panoju. Na slovesnosti ob odprtju je obiskovalcem, ki so do zadnjega kotička zasedli družabne prostore v društvu, o pripravah na 500. obletnico očeta prve slovenske knjige spregovorila vodja projekta in direktorica zavoda Parnas Metka Starič, v priložnostnem kulturnem programu je nastopil mešani pevski zbor KPD Bazovica pod vodstvom Franja Bravdice, razstavo pa je odprl predsednik društva Vitomir Vitaz. Posebno in nadvse prijetno presenečenje večera pa je bil za občinstvo dolgoletni vodnik na Trubarjevi domačiji, Andrej Perhaj, ki je s svojim doživeto podanim in izredno zanimivim predavanjem o Trubarjevi življenjski poti navdušil vse navzoče. Številnih čestitk in pohval pa sta bila poleg že omenjenih avtorjev deležna tudi Barbara Pečnik in Niko Samsa. Mlajše obiskovalce, med njimi tudi učence pouka slovenskega jezika na osnovni šoli Pečine, ki so razstavo obiskali skupaj z vodjo, profesorico Ireno Margan, je pritegnila tudi predstavitev v samostoječih vitrinah s steklom. V njih so bili razstavljene reprinti Trubarjevih del z ročno

izdelanimi lutkami avtorice Marije Zlobko, ki prikazujejo posamezna dela pri nastanku knjige, od pisanja in izdelovanja papirja do knjigovestva. V okvir odlično zamišljene in realizirane razstave, pripravljene z obilico zanesenjaškega prizadevanja, spada tudi film o današnji podobi krajev, kjer je živel in deloval Trubar. Spremljal naj bi jo tudi katalog s predstavitvijo Trubarjevega življenjskega potovanja, toda ta publikacija, žal, zaenkrat še čaka na izid. Upajmo, da ne predolgo.

M. M.

Sonja Kern - Svoboda: "To je bilo pravo predavanje! Vsebinsko zanimivo, v krasni slovenščini in z govorom, ki si ga lahko samo želimo! Predavatelja Andreja Perhaja bi človek poslušal cel večer! Absolutne čestitke njemu in organizatorju!"

Foto: M. M.

Učenci pouka slovenskega jezika na OS Pečine z ravnateljico Ireno Margan.

Foto: M. M.

Trubar Aleksander Arhar, skulptura Vsem Slovincem Foto: M. M.

Ravnatelja OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in OŠ Nikola Tesla z Reke, Edi Zgonc in Nada Šubič-Bezenicki : "Sodelujemo že desetletje, pred nami so novi projekti. "

Foto: M. M.

12. oktober Sklepna konferenca CARDS 2003 Novinarski dom, Zagreb

V navzočnosti odposlancev najvišjih organov RH, predstavnikov Evropske komisije, veleposlaništev in narodnih manjšin so bili na sklepni konferenci ob koncu projekta predstavljeni dosežki ter nov dokument z naslovom Zastopanje interesov narodnih manjšin v RH. Gradivo

na temo uresničevanja manjšinskih pravic in delovanja svetov, napisano jasno in v vsakomur razumljivem jeziku, je dostopno tudi v elektronski obliki na naslovu <http://www.nacionalne-manjine.info>. Zelo priporočamo!

M. M.

12.–13. oktober
Mednarodna konferenca o industrijski dediščini
Mestna hiša, Reka

Trajnostni razvoj mora temeljiti na moralnih in odgovornih dolgoročnih rešitvah, v katerih dobiček ne more biti edino preživelo merilo. V to misel je mogoče strniti del številnih razprav in referatov na odmevni tretji mednarodni konferenci o industrijski dediščini, ki je potekala na temo Reka kot zgodovinsko prometno razpotje Mediterana in Evrope. Številni predavatelji so jo obravnavali z zgodovinskega vidika in v tem okviru je bil posebne pozornosti deležen prihod železnice, ki je v 19. stoletju poleg novega sodobnega pristanišča preusmerila razvoj in določila smernice reške urbane identitete. V zanimivem, vsebinsko bogatem in raznolikem, a zahtevnem programu je sodelovalo več kot sto gostov iz Hrvaške, Slovenije, Srbije, Italije, Madžarske, Latvije, Češke, Nizozemske, Poljske, Nemčije, Velike Britanije, Avstrije in ZDA.

Predavatelj **dr. Stanislav Južnič** z znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti je svoj izredno zanimivi prispevek naslovil Valvasor Reki. V njem je spregovoril o Valvasorju, ki je Reko obiskal kot mladi vojak Vojne krajine pod poveljstvom Nikole Zrinskega, vendar so ga Angle-

ži potrebovali zaradi poznavanja zemljepisnih podatkov ter veččin metalurške tehnike in pridobivanja novih zlitin. Omenil je še obilico zanimivih podatkov o Valvasorjevih vezeh z Reko, od tiskanja knjig do priprave Slave vojvodine Kranjske. Upajmo, da bomo imeli lepega dne priložnost prisluhniti njegovemu predavanju tudi v Slovenskem domu, kamor ga bo, kot je napovedala, v imenu sveta na mestni ravni povabila predsednica Dušanka Gržeta, ki se je tudi udeležila konference.

Tadej Brate, magister industrijske arheologije in inženir strojništva, pa je kot dober poznavalec zgodovine tehnike in tehniške dediščine pozornost nam-

menil zgodovini železnice na Reki in Sušaku, ki pa je po letu 1991 izgubila svoj pomen in dolgoletno vlogo vmesne postaje. Organizator odlično zamišljenega srečanja in impresivnega programa je društvo za promocijo in ohranitev reške industrijske dediščine Pro torpedo, ki ga uspešno vodi Miljenko Smokvina, sodelovalo pa je tudi Ministrstvo za kulturo RH ter nekatere lokalne in regionalne ustanove.

M. M.

13. oktober
Moški pevski zbor Lira, Kamnik
Slovenski dom KPD Bazovica

Najstarejši slovenski pevski zbor, Lira iz Kamnika, bo 10. novembra praznoval že 125. obletnico delovanja. Pred tem so njegovi člani

vrnili obisk pevskega zboru KPD Bazovica in obiskali Reko, občinstvu v dvorani društva pa, le dan po – povsem zaslužen – izredno odmevni in hvaljeni razstavi o Trubarju, podarili nov, nepozaben večer. S pozdravno besedo ga je napovedala tajnica KPD Bazovica Marijana Košuta, s pesmijo pa mešani pevski zbor društva z zborovodjo Franjem Bravdico. Izredno vzdušje so po mnenju obiskovalcev ustvarili že njegovi člani, ki so nastop začeli zelo ubrano in z vedno rado slišano pesmijo Bazovica Slavka Arbitra. Sledil je "Oče naš", tokrat deležen posebno visoke ocene poslušalcev, krajši nastop, ocenjen z vsemi pohvalami, pa je končala pesem More moje. Oder so zatem prevzeli člani gostujočega zbora Lira iz Kamnika, ki so se predstavili v najboljši in najlepši luči. Ponudili so do zadnje podrobnosti izredno naštudiran nastop, ki ga je večina obiskovalcev doživela kot vrhunskega, zahvaljujoč izrednim in uigranim glasovom ter presenetljivim obdelavam priljubljenih melodij. Bogat program, najprej slovenskih narodnih, je poslušalce s pesmijo popeljal po vseh slovenskih pokrajinah, zatem v cerkveno duhovno glasbo ameriškega izvora in še v svet priljubljenih opernih melodij. Končali so s pesmijo Oj, Triglav, moj dom, ki ji je polna dvorana prisluhnila tako zavzeto, pozorno in ganjeno, da ni bilo slišati niti glasu. Toliko močnejši je bil pozneje aplavz, dolgotrajen in poln navdušenja, in ob enotni oceni, da se takšen nastop redko pomni.

M. M.

Lira, prvo slovensko pevsko društvo
Lira je bila ustanovljena v Kamniku davnega leta 1882. Najstarejše

slovensko pevsko društvo je ostalo zvesto gojenju pesmi, še posebno slovenske ljudske pesmi, ki so jo pevci Lire, tako kot tudi ime Slovenije in Kamnika, ponesli daleč čez državne meje. Sodelovali so na različnih festivalih in tekmovanjih v Sloveniji in po Evropi. V svoji bogati zgodovini so dosegli številna mednarodna priznanja na področju moškega zborovskega petja.

MoPZ Lira, Kamnik.

Foto: Arhiv KPD Bazovica.

Skladatelj dr. Andrej Misson

Skladatelj resne glasbe dr. Andrej Misson, raziskovalec in strokovnjak na področju kompozicijske tehnike kontrapunkt, je docent na akademiji za glasbo v Ljubljani, na kateri je diplomiral iz kompozicije in dirigiranja (1987) in leta 1997 tudi doktoriral. Ukvarja se tudi z računalništvom v glasbi in glasbeno psihologijo. Moški zbor prvega slovenskega pevskega društva Lira iz Kamnika, za katerega piše priredbe in sklada, vodi od leta 2000. Za seboj imajo vrsto uspešnih nastopov, med drugim tudi na mednarodnih festivalih v Londonu in Pragi. Več: www.lira-kamnik.si

M. M.

19. oktober
EU delavnica
Slovenski dom KPD Bazovica

Podjetje Euroservis je v sodelovanju z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pripravilo delavnico o EU projektih. Vodil jo Erik Švab, direktor podjetja, ki spada v skupino podjetij Slovenskega deželnega gospodarskega združenja SDGZ v Trstu. Podjetje se je uveljavilo na področju EU projektov in pridobivanja sredstev iz evropskih skladov, v zadnjem času pa svojo dejavnost širi tudi na področje prevajalstva, tolmačenja in organiziranja kongresov. EU-delavnica na Reki je bila namenjena razvoju na območju Istrske in Primorsko-goranske županije, udeležili pa so se člani društev iz Labina, Pulja, Lovrana in Reke. Navzoče je pozdravil tudi državni sekretar Urada Zorko Pelikan, ki se je s sodelavcema, Jurčkom Žmavcem in Tadejem Bojnecem udeležil dopoldanskega dela srečanja. Naslednje srečanje bo predvidoma 16. novembra v Pulju.

M. M.

EU delavnica na Reki.
Foto: Petra Aničić.

20. oktober
Slovenski dom KPD Bazovica
Turnir v balinanju

Drugi turnir ob koncu balinarske sezone so s skupnimi močmi organizirali člani BK Novi list, planinske skupine KPD Bazovica in gostilna Saratea, ki je v pritličju Slovenskega doma. Sodelovale so tri ženske in pet moških ekip, v hladnem, a sončnem vremenu na naših lepo urejenih baliniščih, ki jih vzdržujejo in uporabljajo člani BK Novi list. Tekmovali so v štiričlanskih ekipah, pa tudi kot posamezniki, in sicer v bližanju in izbijanju.

Med ženskimi ekipami je prvo mesto osvojila ekipa Novi list II, drugo KPD Bazovica (Jadranka Bistričič, Emilija Cvetković, Nataša Grlica, Jasna Pipan in Jasna Tota), tretje pa Novi list I. Pri moških so bili prvi balinarji ekipe Novi list II, drugi Novi list I, tretji Saratea, četrtri Bazovica I (Bojan Grlica, Zoran Bistričič, Bojan Cvetković in Darko Mohar) in peti Bazovica II (Đilio Arbula, Ivo Marušić, Ivica Tota in Lucijan Verbanac). V bližanju je prvo mesto osvojil Dragan Lerga iz BK Brajda, tudi glavni sodnik turnirja, v izbijanju pa Slavko Vičić iz ekipe Novi list II. V finalu obeh disciplin sta kot edina konkurenta zmagovalcem sodelovala člana Bazovice Bojan Cvetković in

Đilio Arbula, kar pomeni, da talenta pri naših članih ne primanjkuje, potrebne je le več vaje. Izidi turnirja so starejše člane spomnili na nekdanjo močno ekipo balinarstva v društvu, ki je svojčas imela tudi prvake. Možnosti za vnovično ustanovitev balinarske skupine so, manjkajo pa člani in kakovosten vodja. Planinska skupina spomladi 2008 načrtuje balinarski turnir ob sodelovanju balinarjev reških planinskih društev. Upajmo, da bodo takšna srečanja pomagala v društvu vrniti organizirano balinarstvo.

D. M.

22. oktober **Srečanje županov Reke in Ljubljane** **Mestna hiša, Reka**

Reški in ljubljanski župan, Vojko Obersnel in Zoran Janković, sta se sešla na Reki med srečanjem članov Društva diplomiranih študentov ekonomskih fakultet, Alumni Efri Reka in Alumni klub EF iz Ljubljane. Slednjega vodi Zoran Janković, ki je na sprejemu v Mestni hiši z reškim županom med drugim izmenjal izkušnje tudi o prizadevanju za gradnjo džamije, ki naj bi ju obe mesti dobili prihodnje leto. Več: www.novolist.hr, www.rijeka.hr.

M. M.

NAPOVED NOVEMBER

4. november: **Izlet na Platak in Medvejce**

Jesenski planinski izleti so vsekakor zelo odvisni od vremena. Pred proslavo 60. obletnice KPD Bazovica planinci pripravljamo še izlet na bližnji Platak. V njegovi okolici je vrsta zanimivih vrhov; najbolj priljubljena sta Snježnik

in Risnjak, a so še številni drugi, npr. Guslica, Sljeme, Javornik in Planina. Odločili smo se za Medvejce, skupino vrhov nad gozdno mejo na nekdanji Poti prijateljstva Snježnik–Snežnik. Hoje bo za dobrih šest ur. Če bo slabo vreme, se bomo povzpeli na enega od vrhov, ki so bližje planinskim domom na Platku.

D. M.

6. november **Mestno lutkovno gledališče, Reka** **Začarani štokrlji** **Mini teater, Ljubljana**

Na Reki bo od 3. do 11. novembra potekal 12. mednarodni lutkovni festival. Predstavilo se bo trinajst lutkovnih gledališč iz več evropskih držav: Španije, Nizozemske, Italije, Rusije in Slovenije ter Hrvaške. Iz Slovenije tokrat prihaja Mini teater iz Ljubljane, ki bo uprizoril predstavo Začarani štokrlji. Nastala je po znani pravljici Zgodba o kalifu štrku nemškega pisatelja Wilhelma Hauffa. Več: www.mini-teater.si

M. M.

10. november **HNK Ivana pl. Zajca, Reka** **Dan Goggin: Nonsense**

Koreografinja in režiserka predstave Mojca Horvat, ki pogosto sodeluje z reškimi gledališčniki, ob pripravi na predstavo za muzikal pravi: "Bolj ko ga poznaš, raje ga imaš, saj ima neskončno veliko oblik, in tako kot gledališče nenehno doživlja spremembe." Gre za odklopljeno uspešnico, zgodbo o nunah, ki organizirajo dobrodelno prireditev, da bi zbrale denar za pogreb zastrupljenih dvainpetdesetih kolegic.

M. M.

17. november
ZIK, Črnomelj
Dramska skupina KPD Bazovica

Gledališka skupina Zavoda za izobraževanje in kulturo pripravlja ob svoji 10. obletnici uspešnega delovanja več dogodkov, med drugim tudi gostovanje dramske skupine KPD Bazovica z Reke. Z odlomkom iz Bajsićeve komedije Glej, kako lepo se začinja dan, bodo njihovi člani obogatili slavnostno kulturno prireditev. V glavnih vlogah bo nastopila Loredana Jurković in Alojz Usenik, tudi režiser. M. M.

19.–24. november
60 let KPD Bazovica

Po besedah koordinatorice programa, tajnice KPD Bazovica Marijane Košuta, se bo v počastitev pomembnega jubileja v tednu dni zvrstilo več nastopov, v katerih se bodo predstavile vse sekcije društva, program pa bo s sobotnim večerom sklenila slovesna akademija.

Program:

19. november, 18.00
HKD na Sušaku, atrij
Razstava fotografij

Slavnostni teden bo najprej povedala razstava, ki bo odprta v predverju Hrvaškega kulturnega doma na Sušaku. Na ogled bodo fotografije, ki pričajo o dolgoletni in bogati dejavnosti društva. Avtor razstave je fotografska skupina društva, pripravila pa jo bo pod vodstvom mentorja, znanega reškega fotografa in dolgoletnega člana društva, Istoga Žorža.

Slovenski dom KPD Bazovica, 20.00
Piknik s tvojo ženo, komedija

Dramska skupina KPD Bazovica bo uprizorila že 125. predstavo priljubljene komedije Piknik s tvojo ženo Andreja Jelačina in v režiji Alojza Usenika, ki bo poleg soigralko Loredane Jurković nastopil tudi v glavni vlogi.

20. november, 20.00
HKD na Sušaku
FS Tine Rožanc, Ljubljana
KUD Zvir, Jelenje

Celovečerni program bo izpolnil nastop folklornih skupin Tine Rožanc iz Ljubljane in KUD Zvir iz Jelenja.

21. november, 20.00
HKD na Sušaku
MePZ KPD Bazovica,
zbiorvodja Franjo Bravdica
MePZ KPD Fratellanza,
skupina mandolinistov

Koncert MePZ KPD Bazovica, ki skupaj z društvom praznuje 60. obletnico delovanja, bo nastopil z gosti iz reškega KUD Fratellanza, italijanske narodne manjšine.

22. november, 20.00
HKD na Sušaku
Makalu 30 let pozneje, film

Planinska skupina je v goste povabila znanega slovenskega alpinista Vikija Grošlja in najboljšega hrvaškega alpinista Stipeta Božiča. Makalu – 30 let pozneje je njuno skupno delo, 50-minutni dokumentarni film, ki govori o generaciji slovenskih alpinistov, ki so leta 1975 osvojili južno steno 8475

metrov visokega himalajskega vrha Makalu in 30 let pozneje skušali osvojiti nižjo, toda zelo zahtevno planino v njegovi bližini.

23. november, 20.00
HKD na Sušaku
Zoran Predin
Koncert

Legendarni slovenski kantavtor Zoran Predin bo številne oboževalce tokrat razveselil s koncertom v dvorani Hrvaškega kulturnega doma na Sušaku. Vstop je prost.

Dogovor na Trsatu, Marijana Košuta,
Zoran Predin in Srečko Gnjiđić.

Foto: Arhiv SKD Istra, Pulj.

24. november, 20.00
HKD na Sušaku
Slovesna akademija

Slovesna akademija v počastitev 60. jubileja KPD Bazovica bo potekala v dvorani Hrvaškega kulturnega doma na Sušaku. V bogatem programu bodo nastopili MePZ ter dramska in plesna skupina KPD Bazovica, kot gostje pa priznana akademska folklorna skupina Franca Marolt iz Ljubljane. Povezovalce večera bo znani in priljubljeni napovedovalec Radia Slovenija 1, Janez Dolinar.

M. M.

30. november, 18.00
Slovenski dom KPD Bazovica
Dr. Jože Pirjevec
Slovenci po 1945

Svet slovenske narodne manjšine Primorsko-goranske županije se bo s predavanjem o razmerah na Slovenskem po drugi svetovni vojni pridružil slovesnostim v počastitev jubileja KPD Bazovica. Za to priložnost je povabil na gostovanje uglednega slovenskega zgodovinarja dr. Jožeta Pirjevca iz Trsta, rednega profesorja zgodovine slovanskih narodov na Filozofski fakulteti v Trstu in med drugim predsednika Narodne in študijske knjižnice v Trstu.

M. M.

NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH

Claudio Magris
Mikrokozmosi

V zahvalo za sodelovanje na okrogli mizi 27. septembra v Ljubljani nam je Slovenska matica podarila knjigo Mikrokozmosi italijanskega pisatelja Claudia Magrisa. Iskrena zahvala, enako tudi Alenki Pavlovec, prizadevni pobudnici našega sodelovanja.

M. M.

NESPREGLEDANO

Prizadevanja za priznavanje manjšinskih pravic v RS
Hrvaški dom, Ljubljana

Koordinacija zvez in kulturnih društev konstitutivnih narodov in narodnosti nekdanje SFRJ je 9. oktobra v prostorih Hrvaškega doma v Ljubljani organizirala tiskovno konferenco, na kateri so se znova zavzeli za pridobitev statusa narodne

manjšine. Koordinacija, registrirana 2006 kot društvo, od leta 2003 združuje kulturna društva in zveze, njen namen pa je zaščita manjšinskih pravic Albancev, Bošnjakov, Črnogorcev, Hrvatov, Makedoncev in Srbov v Sloveniji. Njihova prizadevanja so usmerjena predvsem v področje izobraževanja, kulture in medijev, kjer si želijo lažji dostop, politično pa niso angažirani. Tudi ob tej priložnosti so opozorili na pomen študije z naslovom Položaj in status pripadnikov narodov bivše Jugoslavije v RS, katere naročnik je bil Urad Vlade RS za narodnosti, avtorica pa dr. Vera Kržišnik-Bukić z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani.

M. M.

Festival zborovske glasbe Otroška klasika Josipa Kaplana Multimedijski center, Rovinj

Na prvem mednarodnem festivalu zborovske glasbe v Rovinju (20. – 23. septembra) je nastopil tudi reški otroški zbor Marjetice (Tračinčice), ki ga vodi Aleksandra Jug Matić, ravnateljica osnovne glasbene šole na Reki. Na sporedu so bile kompozicije Josipa Kaplana, s čimer so predstavili svojo novo zgoščenko z naslovom Otroške pesmi Josipa Kaplana, sad zadnjih dveh šolskih let.

Iz Slovenije je bil med nastopajočimi na festivalu komorni zbor Ave iz Ljubljane, ki ga vodi Andraž Hauptman, seminar z naslovom Slovenska zborovska glasba pa je vodila prof. Karmila Šilec iz mariborskega zbora Carmina Slovenica. Več: www.culturenet.hr

M. M.

IZ DRUGIH DRUŠTEV IN SVETOV

Zlatko Horvat Jesen v SKD Stanko Vraz

Zanimivo jesen je najprej napovedala predsednica Sabina Koželj Horvat z uspešnim nastopom v Vilenici, kjer je predstavila svoj najnovejši roman Ela Pan, objavljen v Sloveniji. Na srečanje vseh slovenskih društev v Zagrebu je odpotovalo petnajst naših članov, vseh polnih pohval, enako za enkratno organizacijo kot tudi dobre odnose med članicami. Člani našega upravnega odbora pa razmišljajo, da bi morda v Osijeku prihodnje leto pripravili naslednje srečanje in počastili 16. obletnico krovne organizacije. V prostorih društva na naslovu Grgura Čevapovića 17 znova poteka pouk slovenskega jezika in kulture; udeležuje se ga enaindvajset članov. Imamo osnovni in nadaljevalni tečaj in oba mnogim pomagata vzpostavljati stik z domovino, pa tudi drugimi rojaki na Hrvaškem. Po učnih urah, ki potekajo po knjigi Dober dan, slovenščina, in ob praktičnih lekcijah in govornih vajah se je že pokazal napredek v razumevanju slovenskega jezika. Sodelujemo tudi z lokalnimi oblastmi. Mestni svet Osijeka je objavil monografijo o narodnih manjšinah v Osijeku, s sliko in be-

sedo pa je na štirih straneh v njej predstavljeno tudi naše društvo. Na koncu še zahvala urednicam Kažipota, Planike in Novega odmeva za objave o našem društvu.

Naj dodamo pohvalo tudi sodelavcu Zvonku Horvatu, v upanju, da bo tudi v prihodnje prispeval h koristni izmenjavi informacij.

ODMEVI

Pozdrav iz Švedske

S prijaznim pismom se je oglasil Ciril M. Stopar, urednik društvenega glasila Slovencev na Švedskem in nas prijetno presenetil z objavljeno novico in fotografijo o nastopu MePZ KPD Bazovica na julijskem Srečanju v moji deželi v Bohinju. Urednik tudi izraža presečenost, da ta nastop ni bil zabeležen v slovenskih poročilih. Naj ob tem dodamo, da je nezadovoljstvo v tej zvezi v dopisovanju z organizatorjem, Slovensko izseljensko matico, večkrat omenila in izrazila tudi tajnica KPD Bazovica Marijana Košuta, a žal so vse naknadne obljube o objavi ostale na papirju.

Uredniku Cirilu Stoparju se najlepše zahvaljujemo za pozorno spremljanje in tudi v prihodnje želimo uspešno delo.

M. M.

MoPZ Lira na Reki

Radio Ognjišče je v oddaji Slovenci po svetu pospremil nastop moškega pevskega zbora Lira iz Kamnika na Reki. Kot je sporočil Tone Rakar, je prispevek mogoče poslušati na naslovu <http://radio.ognjisce.si/audio/m3u/ssd/slovenecem.m3u>, začne pa se v 47. minuti. Sicer pa je tajnica KPD Bazovica Marijana Košuta prejela zahvalo društvu za

topel sprejem, gostoljubje in prijetno druženje, predsednik zbora Jože Prezelj pa svoj dopis končuje z upanjem na naslednje gostovanje MePZ KPD Bazovica v Kamniku.

M. M.

Razstava Vsem Slovincem

Vodilna predstavница Zavoda za kulturo in turizem Parnas iz Velikih Lašč Metka Starič nas je opozorila na obsežen članek, ki je o Trubarju in razstavi Vsem Slovincem na Reki izšel v slovenski reviji Mag. Razstavo pa sta med drugimi pospremila tudi Radio Slovenija 1 v oddaji Sotočje 15. septembra in Hrvatski radio 1 v oddaji Agora 23. septembra; radijska prispevka je pripravila urednica. Več: www.mag.si, www.rtv slo.si, www.hr.hr.

M. M.

AKTUALNO

11. november

Volitve v RH 25. novembra

Pete parlamentarne volitve v RH bodo 25. novembra. Narodne manjšine v RH še vedno nimajo pravice do dvojnega glasovanja in njihovi pripadniki bodo tudi tokrat lahko glasovali le na eni listi, strankarski ali manjšinski. Zakonodajca, ki daje možnost za izvolitev saborskega poslanca slovenske narodne manjšine določa, da bi ta v parlamentu skupno zastopal še Albance, Bošnjake, Črnogorce in Makedonce. Na zadnjih volitvah je poleg neznanne študentke prava z Reke Sanje Bakula kandidiral tudi Darko Šonc, že več kot desetletje in pol vodilni mož slovenske skupnosti na Hrvaškem. Ne glede na nizko število slovenskih volivcev v primerjavi z drugimi manjšinami v tem "paketu" se je Šonc s prejetimi glasovi

uvrstil na drugo mesto, za dr. Šem-som Tankovičem, ki je omenjene manjšine zastopal v dosedanem parlamentu. Na vprašanje o vno-vični kandidaturi se zdi, da ga ta ne zanima več, v krovni organizaciji pa ni bilo razprave na to temo, ki bi morda pritegnila koga iz mlajše generacije.

M. M.

Razpis RS

Urad Vlade RS za Slovence v za-mejstvu in po svetu je objavil razpis za leto 2008. Rok je 30. november 2007, prijaviijo pa se lahko fizične in pravne osebe iz zamejstva. Naslov za prosilce s Hrvaške je krov-na organizacija: Zveza slovenskih društev na Hrvaškem, Masarykova 13/I, 1000 Zagreb. Več: www.uszs.gov.si, pod rubriko Javne objave.

M. M.

Razpis RH

Na spletni strani www.stina.hr je objavljen razpis Sveta za narodne manjšine RH. Rok za prijavo je 23. november, razpis pa je namenjen društvom, ki v RH delujejo več kot 18 mesecev in imajo vsaj 20 članov.

Informacije o obeh razpisih tudi ob sredah (10.00–13.00).

M. M.

Stranka Zares

Združenje Zares, ki so ga ustanovili nekdanji poslanci stranke LDS, se je preoblikovalo v politično stran-ko, za njenega predsednika pa je bil izglasovan Gregor Golobič, nekdanji generalni sekretar LDS-a. Njegov protikandidat je bil pred-sednik Društva brezposelnih in so-cialno ogroženih Ivan Cencelj, ki pa je pred glasovanjem odstopil od kandidature.

M. M.

21. Roševi dnevi Literarni natečaj

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Celje in celjska OŠ Frana Roša pripravljata 21. Roševe dneve. Literarno sreča-nje v spomin na slovenskega pes-nika in pisatelja, ki je veliko pisal za mladino, Celjana Frana Roša, od leta 2006 poteka tudi v zamejstvu in tokrat je vabilo romalo celo na Hrvaško. Na literarni natečaj se do 26. novembra lahko prijaviijo mladi v starosti od 13 do 15 let. Informa-cije ob sredah ali na naslovu elek-tronske pošte oi.celje@jskd.si

M. M.

IN MEMORIAM

Nada Ružička

Z veliko žalostjo smo prejeli novico, da je preminila dolgoletna članica Slovenskega doma KPD Bazovica Nada Ružička. Družina in prijatelji so se od nje poslovili v ožjem krogu 19. oktobra na reškem pokopališ-ču na Trsatu. Žal ni bilo mogoče, da bi jo na zadnji poti pospremila tudi slovenska pesem članov MePZ KPD Bazovica. Nada Ružička, doma s Ptujja, je dejavnost društva do nedavnega redno spremljala, vse dokler ji je to dopuščalo zdravje. Priložnostni pogovori z njo so bili prava osvežitev in pogosto tudi za-nimiv vpogled na tekoča dogajanja ali pretekle dogodke. Svojo pre-danost društvu je Nada Ružička izrazila širokogrudno, s podarjeno dragoceno knjižno zbirko v slo-venskem jeziku, njeno darilo pa je tudi doprsni kip Franceta Prešerna. Tako velikodušnih daril ni veliko, zato smo članom, ki so Slovenske-mu domu na Reki zaupali del iz svoje dragocene zakladnice spo-minov na mladost in rodno grudo, še posebni dolžniki. Nada Ružička bomo ohranili v najlepšem spomi-nu.

M. M.

Volitve predsednika RS

Kandidata za drugi krog 11. novembra bosta Lojze Peterle in Danilo Türk in pričakovati je, da volivci tokrat ne bodo vsaj v dvomu zaradi imen. V prvem krogu večina namreč sploh ni bila seznanjena s kandidati, saj je bila glasovnica v glavnem prazna, ime kandidata pa so morali izpisati sami. Če so ga sploh vedeli, glede na to, da na Reki in županiji v glavnem ni mogoče spremljati slovenskih medijev.

M. M.

Referendum

Konzularni oddelek veleposlaništva RS v RH obvešča, da bo 11. novembra, sočasno z drugim krogom predsedniških volitev, v RS potekal zakonodajni referendum o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic (OdZLPZ-1A). Besedilo navedenega zakona je objavljeno tudi na spletni strani: www.dvk.gov.si.

Zakonodajni referendum je za opozicijo predvsem varovalka pred hitro in nepregledno razprodajo pomembnega deleža Zavarovalnice Triglav tujemu lastniku, piše Mladina. Večini volivcev verjetno niso jasne posledice odločitve za ali proti pri odločanju o tem, kaj narediti s 35,25 odstotka delnic Zavarovalnice Triglav, ovrednotenimi na dobro milijardo evrov. S potrditvijo (predloga vlade) bi se ta delež prenesel na Kapitalsko družbo in pozneje verjetno odprodal tujemu partnerju; tako bi po vodi splavala možnost, da bi privatizacija Zavarovalnice Triglav speljali

prek javne ponudbe delnic državljanom, za katero se zavzemajo številni strokovnjaki. Z zavrnitvijo pa bi se – pri čemer je pričakovati težave pri identifikaciji upravičencev – razdelil med 750.000 posameznikov, ki so bili leta 1990 zavarovanci Zavarovalnice Triglav. Predavatelj na ljubljanski pravni fakulteti dr. Jože Mencinger meni, da bi bila najpreprostejša rešitev prenos delnic neposredno na ZPIZ (Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje), ta pa bi z razdeljenimi dobički zmanjševal luknjo v pokojninski blagajni.

Rok za prijavo za glasovanje po pošti je potekel, predhodno posredovani zahtevek za glasovanje po pošti ali na DKP – pri razpisu volitev predsednika republike – ne velja tudi za referendum.

Na Hrvaškem bo volišče za obe glasovanji odprto na diplomatsko-konzularnem predstavništvu (DKP) v Zagrebu, Alagovičeva 30 (9.00–17.00).

M. M.

Veleposlaništvo Republike Slovenije v RH Alagovičeva 30, 10 000 Zagreb

Veleposlanik:
dr. Milan Orožen Adamič

Uradne ure:
ponedeljek - petek od 09.00 do 12.00
tel.: (01) 63 11 000, (01) 63 11 011,
faks: (01) 61 77 236,
el. pošta: vzg@mzz-dkp.gov.si

Konzularni oddelek:
tel.: (01) 63 11 014,

Konzularni dan na Reki:
Slovenski dom KPD Bazovica
Ul. Podpinjol 43:
Predvidoma 5. decembra 2007
10.00 - 13.00 in 16.00 - 18.00.